

**ДВНЗ “ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ”**

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ
З ТЕХНОЛОГІЄЮ ЛІКІВ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

проф. А.Г. Шульгай

“ ___ ” _____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**дисципліна «МЕДИЧНЕ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО»
напрямок підготовки 1202 ФАРМАЦІЯ
спеціальність 7.12020101 «ФАРМАЦІЯ»
факультет фармацевтичний
навчальний рік 2016-2017**

Розробники: д.фарм.н., проф., завідувач кафедри управління та економіки фармації
з технологією ліків Грошовий Т.А.,
к.фарм.н., доцент кафедри управління та економіки фармації
з технологією ліків Калушка О.Б.

Схвалено на засіданні кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків
„24” червня 2016 року, протокол № 15

Завідувач кафедри, професор

Т. А. Грошовий

© _____, 2016 рік

© _____, 2017 рік

**Тернопіль
2016**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 1202 «Фармація»	Нормативна	
	Спеціальність: 7.12020101 «Фармація»	Рік підготовки	
4-й		5-й	
Загальна кількість годин –150	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Семестр	
		VIII-й	IX-й
		Лекції	
		20 год	12 год
		Практичні	
		30 год	24 год
		Самостійна робота	
		40 год	24 год
		Вид контролю	
		Зараховано	Диференційований залік

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

- Програма з дисципліни *«Медичне та фармацевтичне товаровознавство»* для студентів вищих медичних навчальних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації складена для спеціальності 7.12020101 «Фармація», галузі знань 1202 «Фармація» для освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» із кваліфікацією «Провізор».

Програма складена відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», відповідних кваліфікацій та спеціальностей у вищих навчальних закладах МОЗ України з урахуванням освітньо-кваліфікаційної характеристики галузевого стандарту вищої освіти України з даного напрямку (наказ МОЗ України №539 від 08.07.2010 р., постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей») і робочих навчальних планів, обговорених і затверджених на засіданні Вченої Ради ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» 31.05.2016 Протокол №18 та введених в дію наказом ректора по університету № 225 від 01.06 2016 р.

МЕДИЧНЕ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО як навчальна дисципліна:

- а) базується на попередньо вивчених студентами в середній загальноосвітній школі таких предметів як "Математика", "Математична статистика", що сприяють у оцінці якості товарів. "Фізика", "Хімія" та "Біологія", оскільки багато споживчих властивостей товарів за своєю природою є хімічними та фізичними.
- б) забезпечує високий рівень організаційно-економічної підготовки фахівців у фармацевтичній галузі;
- в) закладає студентам фундамент для подальшого засвоєння ними знань із профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін (організація економіки фармації, менеджмент та маркетинг фармації тощо)

Термін вивчення навчальної дисципліни «Медичне та фармацевтичне товаровознавство» здійснюється студентами на 4 та 5 курсах, в VIII та IX семестрах.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТА навчальної дисципліни «**Медичне та фармацевтичне товарознавство**» впливає із цілей освітньої-професійної програми підготовки випускників вищого медичного навчального закладу (фармацевтичного факультету) та визначається змістом тих системних знань та умінь, котрими повинен оволодіти фармацевт (провізор) -спеціаліст. Знання, які студенти отримують із навчальної дисципліни, є базовими для блоку дисциплін, що забезпечують природничо-наукову (*блок ПН*) і професійно-практичну (*блок ПП*) підготовку.

Вивчення медичного та фармацевтичного товарознавства формує підготовку провізорів до професійного виконання робіт з постачання лікувальних установ, аптечної мережі і населення товарами медичного призначення через мережу лікарняних, між лікарняних аптек, магазинів «Медтехніка» та «Оптика». Методом вивчення споживчих властивостей товарів є комплексний соціально-економічний і природничона-уковий системний підходи, що передбачають широке використання відомостей і даних різних галузей науки, тісний взаємозв'язок з ними.

У результаті вивчення дисципліни «Медичне та фармацевтичне товарознавство» студент повинен знати:

- Категорії та види нормативної документації на медичні та фармацевтичні товари;
- Об'єкти стандартизації в медицині та фармації;
- Галузь дії стандартів на медичні та фармацевтичні товари;
- Структуру та основні розділи Державних реєстраторів та класифікаторів;
- Основні показники, за якими аналізують асортимент;
- Класифікацію та вимоги доупаковки та її основних компонентів;
- Основні вимоги до тари та пакувальних матеріалів;
- Основні показники для проведення товарознавчого аналізу упаковки;
- Методи нанесення штрихового коду;
- Фізико-хімічні властивості фармацевтичних товарів;
- Товарознавчу процедуру щодо приймання фармацевтичних товарів та оформлення документації;
- Основні цілі, етапи та задачі товарознавчого аналізу;
- Основи матеріалознавства;
- Види класифікації товарів;
- Асортимент товарів;
- Структуру та основні розділи нормативних документів.

У результаті вивчення дисципліни «Медичне та фармацевтичне товарознавство» студент повинен вміти:

- Аналізувати структуру та зміст стандартів на медичні та фармацевтичні товари;
- Розпізнавати і розшифровувати знаки відповідності на медичних та фармацевтичних товарах;
- Користуватися Державними реєстрами та класифікаторами при проведенні товарознавчого аналізу;
- Складати торгову класифікацію для окремих класів, підкласів, груп, підгруп та видів товарів медичного призначення;
- Розшифровувати коди медичних та фармацевтичних товарів;
- Використовувати коди для аналізу асортименту медичних та фармацевтичних товарів;
- Користуватися загальноукраїнським класифікатором, Державним реєстром лікарських засобів та медичних виробів;

- Проводити аналіз асортименту;
- Надавати рекомендації по формуванню асортименту;
- Класифікувати тару та пакувальні матеріали на товарні види;
- Підбирати оптимальні пакувальні матеріали для первинної, вторинної, групової та транспортної тар, виходячи із споживчих властивостей товарів;
- Прогнозувати можливі зміни хімічної структури та фізико-хімічні властивості фармацевтичних товарів під впливом факторів зовнішнього середовища в процесі транспортування, зберігання та експлуатації;
- Правильно організовувати зберігання та транспортування фармацевтичних товарів;
- Проводити товарознавчу процедуру при прийманні товару в аптеці;
- Оформляти документацію при проведенні товарознавчих операцій;
- Виявляти класифікаційні групи та підгрупи товарів;
- Виявляти та розшифровувати коди товарів;
- Виявляти вид товарів та їх фармакотерапевтичні групи;
- Встановити технологічні характеристики товару;
- Запропонувати раціональну схему розподілу і товароруху для досліджуваних товарів;
- Здійснювати приймання товару по кількості та якості у відповідності з вимогами нормативної документації;
- Оцінювати упаковку товару;
- Провести аналіз маркування товарів;
- Організувати зберігання або перевірити правильність організації і транспортування товарів;
- Здійснювати вибір або рекомендувати методи стерилізації та дезінфекції товарів;
- Перевірити супровідну документацію, щодо правильного її оформлення;
- Оформити акт приймання товару по кількості та якості.

У результаті вивчення дисципліни «Медичне та фармацевтичне товарознавство» студент повинен оволодіти навичками:

- користування необхідною нормативною документацією на медичні та фармацевтичні товари при проведенні товарознавчого аналізу;
- кодування медичних та фармацевтичних товарів, також розшифровувати коди товарів при проведенні товарознавчого аналізу;
- аналізу асортименту медичних та фармацевтичних товарів;
- аналізу факторів, що впливають на споживчі властивості ті якості медичних та фармацевтичних товарів ;
- організації приймання, транспортування, зберігання та експлуатації медичних та фармацевтичних товарів;
- проведення товарознавчого аналізу загальнохірургічних та спеціальнохірургічних інструментів;
- проведення товарознавчого аналізу стоматологічних інструментів, матеріалів та обладнання;
- проведення товарознавчого аналізу інструментів для з'єднання тканин, а саме шовного матеріалу та хірургічних голків.

Схвалено на засіданні кафедри управління та економіки
фармації з технологією ліків
„24” червня 2016 року, протокол № 15
Завідувач кафедри, професор

Т. А. Groшовий

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни структурована на один розділ.

Розділ Медичне та фармацевтичне товаровознавство

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- А) лекції;
- Б) практичні заняття (семінарські заняття);
- В) самостійна робота студентів;
- Г) консультації.

Лекції охоплюють основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни, розкривають основні проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття (семінарські заняття) передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань та вирішення ситуаційних задач.

Самостійна робота студентів передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом, а саме самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Консультації (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги студентам розібратись та роз'яснити складні для самостійного осмислення питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, підсумкового заняття або перед іспитом.

При вивченні дисципліни використовують адекватні методи навчання.

За джерелами знань використовують методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вирішення задачі. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ «МЕДИЧНЕ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО»

Конкретні цілі:

- Трактувати поняття товар і товаровзнавство.
- Визначити місце товаровзнавства у організації роботи аптек.
- Класифікувати медичні та фармацевтичні товари.
- Трактувати значення нормативної документації класифікації та кодування товарів.
- Інтерпретувати значення процесів приймання медичного та фармацевтичного товару.
- Засвоїти нормативну документацію щодо медичних та фармацевтичних товарів.
- Трактувати сучасні об'єктивні та суб'єктивні методи вивчення товаровзнавчого аналізу.
- Інтерпретувати практичні навички при вивченні медичних та фармацевтичних товарів.
- Засвоїти критерії оцінки якості медичних та фармацевтичних товарів.
- Аналізувати зміни нормативної документації.
- Пояснити механізми проведення приймання товарів у аптечних закладах.
- Трактувати значення сучасних методів товаровзнавчого аналізу.

ТЕМА 1. Теоретичні основи товаровзнавства. Класифікація товарів.

Кодування товарів.

Товари як продукти праці для задоволення потреб споживача і методи їх теоретичного та практичного пізнання є об'єктом товаровзнавства; споживча вартість (цінність) товарів, закономірності її прояву і збереження, системний підхід до її пізнання й вивчення закономірностей її прояву також є методом товаровзнавства. До медичних товарів належать матеріали і вироби медичної техніки (інструменти, прилади, апарати і обладнання), які реалізуються через торгову мережу «Медтехніка»; до фармацевтичної — речовини, ЛП, закупорювальні засоби, пакувальні матеріали, споживча і транспортна тара, перев'язувальні матеріали, гумові вироби і предмети догляду за хворими, медичні гази, хімічні реактиви, мінеральні й лікувальні питні води та ін. Головною метою предмету є встановлення відповідності показників споживчих властивостей і асортименту продукції, яка випускається, запитам споживачів для найбільш повного задоволення їх потреб щодо профілактики, діагностики та лікування найрізноманітніших захворювань. Важливу роль у предметі відіграє якість товарів, її контроль та оцінка і фактори, що впливають на її збереження. На стадії обігу та реалізації необхідно зберегти якість товарів і запобігти погіршенню їх властивостей на шляху від виробника до споживача. До факторів, які впливають на збереження якості, належать: пакування, умови зберігання та перевезення, маркування товарів.

ТЕМА 2. Основи матеріалознавства медичних та фармацевтичних товарів. Товарознавчий аналіз обладнання для дезинфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.

Засвоїти основні поняття матеріалознавства та товаровзнавчого аналізу товарів фармацевтичного та медичного призначення. Визначити функції, ціль, задачі, особливості та основні етапи товаровзнавчого аналізу. Ідентифікувати види та позначення нормативної документації. Продемонструвати навички роботи з НД для проведення товаровзнавчого аналізу медичних та фармацевтичних виробів. Засвоїти систему класифікації та кодування фармацевтичних та медичних товарів у Товарній номенклатурі зовнішньої економічної діяльності; систему кодування Міжнародної асоціації; систему класифікації товарів в Україні. Проаналізувати пакування, маркування, транспортування та асортимент медичних товарів. Нові напрямки в покращенні споживчих властивостей фармацевтичних та медичних виробів. Проаналізувати асортимент обладнання для дезинфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації. Поняття про дезинфекцію, стерилізацію та передстерилізаційну

обробку. Методи дезинфекції і стерилізації, які використовуються у фармації і медицині. Фізичні методи дезинфекції і стерилізації (теплова стерилізація, стерилізація інфрачервоним, зверхвисокочастотним, ультрафіолетовим випромінюваннями, радіаційна і плазмова стерилізація) медичних і фармацевтичних виробів. Хімічні методи дезинфекції і стерилізації медичних виробів. Агенти, що використовуються для хімічної дезинфекції і стерилізації. Обладнання для стерилізації (стерилізатор паровий, стерилізатор повітряний, стерилізатор газовий, коробки стерилізаційні та ін.). Класифікація парових стерилізаторів: за конструкцією, способом обігрівання, керуванням. Стерилізатори парові стаціонарні, переносні, двосторонні тощо. Установки для радіаційної стерилізації медичних інструментів, шовного матеріалу та фармацевтичних препаратів з прискорювачем електронів та гама-променями. Плазмові стерилізатори. Обладнання для дезинфекції (камери дезинфекційні, установки дезинфекційно-душеві, гідропульти, розпилювач типу «Дезинфаль», розпилювачі ручні та ін.).

ТЕМА 3. Товарознавчий аналіз загально хірургічних (відтискних, зондуючих, бужуючих) та спеціальних медичних (акушерсько-гінекологічних, урологічні) інструментів.

Засвоїти класифікацію, асортимент, маркування, зберігання та товарознавчий аналіз загальнохірургічних та спеціальних медичних інструментів. Хірургічні інструменти піддаються товарознавчому аналізу, тобто оцінюють їх споживчі властивості за органолептичними, фізико-хімічними і мікробіологічними показниками, а також кількісні характеристики шляхом проведення випробування (вимірювання) і опитування, на підставі інформації на маркуванні та в товарно-супровідних документах.

Урологічні інструменти. Катетери, бужі, зонди, пристосування для подрібнення каменів у сечовому міхурі та їх видалення. Класифікація, призначення, основні елементи конструкції, асортимент, технічні вимоги.

Акушерсько-гінекологічні інструменти. Інструменти акушерські, інструменти для ембріотомії, інструменти гінекологічні, вакуумні апарати, набір інструментів для переривання вагітності. Класифікація, призначення, основні елементи конструкції, асортимент, технічні вимоги.

ТЕМА 4. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів, проколюючих хірургічних голок, перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.

Засвоїти класифікацію, асортимент, пакування, маркування та зберігання шовного матеріалу, проколюючих голок, інструментів та апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій та відсмоктування. Голки хірургічні. Класифікація голок за призначенням: хірургічні, шкірні, загального призначення (товсті і тонкі), очні, обколюючі, кишкові (зігнуті, прямі, з плоскоовальною частиною), судинні (зігнуті і прямі), ниркові. Товарні види. Класифікація голок хірургічних в залежності від їх конструкції: за формою, за ступенем згину, перерізом і вістрям, формою вушка, розміром. Голки атравматичні. Голки та вилки лігатурні. Умовні позначення голок. Технічні вимоги до голок. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи стерилізації голок хірургічних, вилок та голок лігатурних. Способи визначення якості. Зшиваючі хірургічні апарати. Шприци для ін'єкцій. Класифікація шприців за конструкцією та призначенням. Шприци типу "Рекорд" (розбірний, комбінований, безперервної дії). Шприци для промивання порожнин та вливань (Жане). Шприци скляні типу "Луер", полімерні. Шприць-тюбик. Голки ін'єкційні та пункційно-біопсійні. Технічні вимоги. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Футляри для стерильного зберігання шприців і голок ін'єкційних. Троакари. Апаратура для трансфузій, нагнітання та відсмоктування. Класифікацію, асортимент, показники якості, пакування, маркування, транспортування та зберігання перев'язувального матеріалу та готових перев'язувальних засобів.

ТЕМА 5. Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.

Проаналізувати асортимент окулярної оптики, прилади та засоби для дослідження, корекції та захисту органів зору. Визначити їх класифікацію, показники якості, пакування, маркування, транспортування та зберігання. Офтальмологічні інструменти (скальпелі і ножі, ножиці, ложки очні, петлі, шпателі, пінцети, відтискні інструменти, зонди, набір Філатова-Марцинковського). Класифікація, призначення, основні елементи конструкції, асортимент, технічні вимоги. Пристрої та таблиці для дослідження гостроти зору. Прилади для визначення рефракції ока. Прилади та апарати для дослідження зорових функцій. Пристрої для огляду та дослідження ока. Окулярні лінзи: призначення, класифікація (за характером оптичної дії, за числом оптичних зон корекції аметропії зору, за призначенням). Лінзи для корекції аномалій рефракції ока (міопії, гіперметропії, астигматизму). Лінзи при пресбіопії та аномаліях конвергенції (косоокості). Технічні вимоги до окулярних лінз, маркування, пакування, транспортування, зберігання. Методи визначення виду, знаку та оптичної сили лінзи. Оправи окулярні: призначення, класифікація (за формою ободків, за матеріалами, за видом заушників), технічні вимоги. Захисні окуляри: призначення, класифікація, технічні вимоги до скла та оправ. Прилади для контролю засобів корекції зору (діоптриметр, центрископ). Технічні вимоги до офтальмологічних приладів, пакування, транспортування. Рецепти на окуляри. Підбір окулярів. Латинські слова, які застосовуються при виписуванні рецепта на окуляри. Контактні лінзи: класифікація, маркування, пакування, зберігання.

ТЕМА 6. Полімерні матеріали та пластичні маси, які застосовуються у фармації. Тара, закупорювальні засоби, пакувальні матеріали.

Загальна характеристика природних та синтетичних полімерів і пластмас на їх основі (визначення, склад). Класифікація пластичних мас за призначенням і складом. Відомості про технологію їх виготовлення. Склад пластичних мас і вимоги до їх функціональних властивостей. Застосування полімерів у фармації і медицині. Вимоги до якості товарів з пластмас. Маркування, пакування, умови зберігання та стерилізація виробів з пластмас.

Типи, розміри, класифікацією та маркуванням транспортної тари. Продемонструвати знання класифікації, асортименту, властивостей, маркування та зберігання основних матеріалів (металевих та неметалевих), які використовуються у медицині та фармації. Поняття «тара», «контейнер для фармацевтичного застосування» та «пакування», їх асортимент, маркування, зберігання та технічні вимоги до тари, закупорювальних засобів та пакувальних матеріалів. Типи та розміри транспортної тари. Класифікація транспортної тари. Уніфікація тари. Транспортне маркування. Основні, додаткові та інформаційні написи. Маніпуляційні знаки. Транспортне устаткування. Технічні вимоги до транспортної тари.

ТЕМА 7. Неметалеві матеріали, які застосовуються в медицині та фармації. Гумові суміші, та вироби з неї. Предмети догляду за хворими.

Класифікація неметалевих матеріалів, їх властивості, застосування у косметології, фармації та медицині. Поняття про гуму. Класифікація гуми. Одержання каучуку. Поняття про технологічний процес виготовлення гумових виробів. Старіння гуми. Зберігання та відновлення гумових виробів. Вимоги до якості гуми, маркування, пакування, зберігання, стерилізація та дезінфекція.

ТЕМА 8. Біологічно активні добавки (спеціальні харчові продукти). Мінеральні води. Медичні п'явки.

Мета створення біологічно активних добавок (спеціальних харчових продуктів), можливість за допомогою концентратів мікро – і макронутрієнтів коректувати хімічний склад раціонів харчування та надавати певну біологічну спрямованість.

Зберігання п'явок медичних і догляд за ними.

Мінеральні води. Класифікація. Вимоги, що пред'являються до мінеральних вод. Пакування,

маркування, транспортування і зберігання мінеральних вод. Правила приймання мінеральних вод. Визначення органолептичних показників.

ТЕМА 9. Технічні засоби для діагностики. Стоматологічне обладнання та інструменти.

Товарні види, асортимент приладів та апаратів для діагностики. Класифікація діагностичних приладів за призначенням. Методи дезінфекції та стерилізації частин діагностичної апаратури, які контактують з хворими. Товарознавчий аналіз діагностичних приладів при їх прийманні. Догляд за приладами та їх зберігання.

Стоматологічне обладнання: крісла стоматологічні, бормашины, установки стоматологічні, гнучкі рукава, наконечники. Вироби для терапевтичної стоматології: бори зубні, інструменти для обробки кореневого каналу, інструменти для пломбування зубів та зняття зубних відкладень. Пломбувальний матеріал. Інструменти для хірургічної стоматології: зубні щипці, елеватори зубні. Інструменти допоміжні. Вироби для ортопедичної стоматології та зубопротезних робіт: штучні зуби, абразивні інструменти, пристосування для зубопротезних робіт.

ПРИМІТКА: Підсумкове заняття проводиться на розсуд кафедри з метою визначення засвоєння студентом матеріалу тем розділів навчальної дисципліни. Визначається кафедрою як рубіжний (тематичний) контроль; оцінка, отримана студентом на підсумковому занятті, порівнюється до оцінки, отриманої на практичному (семінарському) занятті та на загальних умовах враховується при підрахунку середнього балу за поточної успішності.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Лекції	Практичні заняття/ семінарські заняття	Самостійна робота студента	ІРС
VIII СЕМЕСТР				
Розділ «Медичне та фармацевтичне товарознавство»				
1. Теоретичні основи товарознавства. Класифікація товарів. Кодування товарів.	1,0	1,0	4,0	-

2. Основи матеріалознавства медичних та фармацевтичних товарів. Класифікація матеріалів, їх властивості, області застосування у фармації. Класифікація, склад.	1,0	0,5	4,0	-
3. Товарознавчий аналіз обладнання для дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.	1,0	0,5	4,0	-
4. Товарознавчий аналіз загальнохірургічних (відтискних, зондуючих, бужуючих) та спеціальних медичних (акушерсько-гінекологічних, урологічні) інструментів.	1,0	1,0	4,0	-
5. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих хірургічних голок.	1,0	0,5	4,0	-
6. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.	1,0	0,5	4,0	-
7. Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.	1,0	1,0	4,0	-
8. Контейнери для фармацевтичного застосування. Закупорювальні засоби для готових лікарських форм.	1,0	-	4,0	-
9. Пакування і маркування у фармації.	1,0	-	4,0	-
10. Зберігання медичних виробів та лікарських засобів.	1,0	-	4,0	-
Всього за I семестр:	10	5	10	-
II СЕМЕСТР				
11. Полімерні матеріали та пластичні маси, які застосовуються у фармації. Тара, закупорювальні засоби, пакувальні матеріали.	1,0	1,0	4,0	-
12. Неметалеві матеріали, які застосовуються в медицині та фармації. Гумові суміші, та вироби з неї. Предмети догляду за хворими.	1,0	1,0	4,0	-

13. Біологічно активні добавки.	1,0	0,5	4,0	-
14. Мінеральні води. Медичні п'явки.	1,0	0,5	4,0	-
15. Технічні засоби для діагностики.	1,0	0,5	4,0	-
16. Стоматологічне обладнання та інструменти.	1,0	0,5	4,0	
Всього за II семестр:	6	4	6	-
ВСЬОГО ГОДИН:	24	54	64	-

7. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Номер лекції	Тема лекції	К-сть годин
1.	Теоретичні основи товарознавства. Класифікація товарів. Кодування товарів.	2
2.	Основи матеріалознавства медичних та фармацевтичних товарів. Класифікація матеріалів, їх властивості, області застосування у фармації. Класифікація, склад.	2
3.	Товарознавчий аналіз обладнання для дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.	2
4.	Товарознавчий аналіз загально хірургічних (відтискних, зондуючих, бужуючих) та спеціальних медичних (акушерсько-гінекологічних, урологічні) інструментів.	2
5.	Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих хірургічних голок.	2
6.	Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.	2
7.	Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.	2
8.	Контейнери для фармацевтичного застосування. Закупорювальні засоби для готових лікарських форм.	2
9.	Пакування і маркування у фармації.	2
10.	Зберігання медичних виробів та лікарських засобів.	2
11.	Полімерні матеріали та пластичні маси, які застосовуються у фармації. Тара, закупорювальні засоби, пакувальні матеріали.	2
12.	Неметалеві матеріали, які застосовуються в медицині та фармації. Гумові суміші, та вироби з неї. Предмети догляду за хворими.	2
13.	Біологічно активні добавки (спеціальні харчові продукти).	2
14.	Мінеральні води. Медичні п'явки.	2
15.	Технічні засоби для діагностики.	2
16.	Стоматологічне обладнання та інструменти.	2
РАЗОМ:		32

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Номер практичного заняття	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Теоретичні основи товарознавства. Класифікація товарів. Кодування товарів.	6
2.	Основи матеріалознавства медичних та фармацевтичних товарів. Товарознавчий аналіз обладнання для дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.	6
3.	Товарознавчий аналіз загально хірургічних (відтискних, зондуючих, бужуючих) та спеціальних медичних (акушерсько-гінекологічних, урологічні) інструментів.	6
4.	Товарознавчий аналіз шовних матеріалів, проколюючих хірургічних голок, перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.	6
5.	Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.	6
6.	Полімерні матеріали та пластичні маси, які застосовуються у фармації. Тара, закупорювальні засоби, пакувальні матеріали.	6
7.	Неметалеві матеріали, які застосовуються в медицині та фармації. Гумові суміші, та вироби з неї. Предмети догляду за хворими.	6
8.	Біологічно активні добавки (спеціальні харчові продукти). Мінеральні води. Медичні п'явки.	6
9.	Технічні засоби для діагностики. Стоматологічне обладнання та інструменти.	6
РАЗОМ:		54

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

Номер теми	Тема	К-сть годин
1.	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури.	4
2.	Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології.	4
3.	Товарознавчий аналіз приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії.	3
4.	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури.	4
5.	Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології.	5
6.	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури.	3
7.	Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології.	4
8.	Товарознавчий аналіз приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії.	3
9.	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури.	3
10.	Товарознавчий аналіз спеціальних інструментів: нейрохірургічних, офтальмологічних та оториноларінгологічних.	4
11.	Кисень, закис азоту, які застосовуються в медицині. Товарознавчий аналіз кисневої, дихальної та наркозної апаратури.	3
12.	Приймання товарів на аптечний склад.	3
13.	Товарознавчий аналіз технічних засобів для лабораторій та аптек.	4
14.	Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології.	5
15.	Товарознавчий аналіз технічних засобів для лабораторій та аптек.	4
16.	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури.	4
17.	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури.	4
РАЗОМ:		64

10. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ РОБІТ – не передбачено

11. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ – не передбачено

12. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ – не передбачено

13. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ

№ з/п	Назва практичної навички	Рівень засвоєння	Лінія матрикула
1.	Визначити товарні групи з асортименту наявних виробів медичного та фармацевтичного призначення.	3	IV
2.	Проводити товарознавчий аналіз медичних інструментів.	3	IV
3.	Проводити товарознавчий аналіз готових перев'язувальних засобів.	3	IV
4.	Визначити поглинальну здатність вати медичної.	3	IV
5.	Визначити вплив таропакувальних матеріалів на стабільність та терміни придатності фармацевтичних та медичних товарів.	3	IV
6.	Проводити товарознавчий аналіз гумових виробів.	3	IV
7.	Визначити герметичність грілок.	3	IV

**14. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ
ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (ІРС):**

1. Складання товарознавчих кросвордів із відповідних розділів навчальної дисципліни.
2. Участь у роботі студентського наукового гуртка та виступи на наукових форумах.
3. Виготовлення ламінованих таблиць з відповідних тем розділів дисципліни.
5. Підбір відео та аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни.

15. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- контроль виконання практичної роботи;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль – контроль самостійної роботи студентів щодо вивчення навчальних матеріалів. Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу (підрозділу) відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування та/або усної співбесіди та/або виконання структурованих завдань. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та засвоєння студентами практичних навичок, а також пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному – підсумковому – занятті.

Проміжний контроль - полягає в оцінці засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних (семінарських) заняттях за певний період. Проводиться у формі семестрового заліку на останньому практичному (семінарському) занятті в семестрі.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі заліку, диференційованого заліку або іспиту з метою встановлення змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати складання здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

ПРИМІТКА: Кафедра визначає форми контролю відповідно до навчального плану з дисципліни.

ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка з дисципліни визначається як сума кількості балів поточної успішності, що складає 60% загальної оцінки з дисципліни, та оцінки, отриманої на іспиті, що складає 40% загальної оцінки з дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни становить 200 балів, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за екзаменаційний підсумковий контроль (іспит) – 80 балів.

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
170-200 балів	5 – відмінно
140-179 балів	4 – добре
101-139 балів	3 – задовільно
100 балів і менше	2 – незадовільно

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Оцінювання поточної успішності проводиться шляхом підрахунку середнього балу поточної успішності по завершенню вивчення дисципліни. При цьому заокруглення ОЦІНКИ здійснюється за схемою: в діапазоні від 0 до 0,24 заокруглюється до меншої одиниці; в діапазоні від 0,25 до 0,74 заокруглюється до 0,5; в діапазоні від 0,75 до 0,99 заокруглюється до більшої одиниці.

Переведення оцінок за поточну успішність з 12-ти бальної шкали у 120-ти бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	Шкала оцінювання поточної успішності
4	66
4,5	69
5	72
5,5	75
6	78
6,5	81
7	84
7,5	87
8	90
8,5	93
9	96
9,5	99
10	102
10,5	105
11	108
11,5	111
12	114

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

Схвалено на засіданні кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків „24” червня 2016 року, протокол № 15

Завідувач кафедри, професор

Т. А. Грошовий

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО (СЕМІНАРСЬКОГО) ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою. Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4,0 і більше балів. При цьому враховуються всі види робіт, передбачені методичною вказівкою для студентів при вивченні теми практичного (семінарського) заняття.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу, не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову увагу про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення біологічних понять недостатні, характеризує загальні ознаки біологічних об'єктів, недооформив протокол заняття.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та біологічних термінів, нечітко формулює висновки, орієнтується в методиці виконання практичної роботи, виконав її не в повному обсязі.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення біологічних понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення, самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть біологічних явищ і процесів; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; логічно будувати висновки, оформив протокол практичного заняття, допускаючи незначні помилки при застосуванні наукових термінів і понять.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні біологічні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, самостійно та правильно виконав практичну роботу, без помилок оформив протокол практичного заняття.

Схвалено на засіданні кафедри управління та економіки
фармації з технологією ліків
„24” червня 2016 року, протокол № 15
Завідувач кафедри, професор

Т. А. Грошовий

ПРИМІТКА: Кафедра визначає критерії оцінювання відповідно до змісту робочої програми з дисципліни. Даний документ має бути представлений на інформаційному стенді кафедри.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ІРС)**

Бали	Критерії оцінювання
1	ПІДБІР ДВОХ ВІДЕО МАТЕРІАЛІВ ІЗ РОЗДІЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. або ПІДБІР ДВОХ АУДІО МАТЕРІАЛІВ ІЗ РОЗДІЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.
2	ВИГОТОВЛЕННЯ ЛАМІНОВАНОЇ ТАБЛИЦІ З ВІДПОВІДНИХ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ. або ВИСТУП НА ЗАСІДАННІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА.
3	УЧАСТЬ У СТУДЕНТСЬКІЙ ОЛІМПІАДІ З ДИСЦИПЛІНИ. або РОБОТА НА СТУДЕНТСЬКОМУ НАУКОВОМУ ФОРУМІ У ВИГЛЯДІ ПУБЛІКАЦІЇ ТЕЗ.
4	СКЛАДАННЯ ТОВАРОЗНАВЧОГО КРОСВОРДУ. або РОБОТА НА СТУДЕНТСЬКОМУ НАУКОВОМУ ФОРУМІ У ВИГЛЯДІ СТЕНДОВОЇ ДОПОВІДІ.
5	РОБОТА НА СТУДЕНТСЬКОМУ НАУКОВОМУ ФОРУМІ У ВИГЛЯДІ УСНОЇ ДОПОВІДІ.
6	ПРИЗОВЕ МІСЦЕ ЗА УЧАСТЬ У СТУДЕНТСЬКІЙ ОЛІМПІАДІ З ДИСЦИПЛІНИ. або ПРИЗОВЕ МІСЦЕ ЗА УЧАСТЬ У РОБОТІ НАУКОВОГО ФОРУМА.

Примітка: якщо студент приймає участь у двох і більше видах індивідуальної роботи, йому зараховуються бали лише за один вид роботи на його вибір. Даний документ має бути представлений на інформаційному стенді кафедри.

Схвалено на засіданні кафедри управління та економіки
фармації з технологією ліків
„24” червня 2016 року, протокол № 15
Завідувач кафедри, професор

Т. А. Грошовий

Критерії оцінювання знань студентів на занятті (прийняті на методичному засіданні кафедри)

Критерії поточної оцінки знань студентів за вхідний контроль

Вхідний контроль, бали	Критерії оцінки
2	Вільно, самостійно та аргументовано відповідає на запитання викладача під час вхідного контролю, повністю розкриває суть виконання практичних завдань.
1	Обґрунтовано відповідає на запитання викладача під час вхідного контролю, в основному розкриває суть теоретичних аспектів виконання практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає окремі несуттєві неточності та помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту практичних завдань.

Критерії поточної оцінки знань студентів при виконанні практичної роботи

Виконання практичної частини роботи, бали	Критерії оцінки
2	В повному обсязі виконує усі практичні завдання, вільно та самостійно викладає матеріали та методики проведення практичних навичок та всебічно розкриває їх зміст. Усі завдання практичної роботи виконані.
1	Виконано усі практичні завдання, проте допускає суттєві неточності та помилки при виконанні практичної частини роботи заняття.
0	Не виконав практичну роботу повністю або не в змозі пояснити хід виконання практичної роботи. Допускає суттєві неточності та помилки.

Критерії поточної оцінки знань студентів за семінарське обговорення

Семінарське обговорення, бали	Критерії оцінки
4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час семінарського обговорення.
3	Добре викладає навчальний матеріал під час

	семінарського обговорення, проте допускає не значні помилки та неточності.
2	Орієнтується у навчальному матеріалі, викладає основний зміст під час семінарського обговорення, проте допускає значні помилки.
1	Частково володіє навчальним матеріалом, проте не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час семінарського обговорення.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти.

Критерії поточної оцінки знань студентів за контроль знань, що включає 24 тестові завдання (2 бали)

Тестові завдання	Критерії оцінки
2	Виконав правильно 20-24 тестових завдання
1	Виконав правильно 14-19 тестових завдання
0	Виконав правильно менше ніж 13 тестових завдань

Критерії поточної оцінки знань студентів за контроль знань, що включає теоретичні запитання (2), з яких можливо 1 теоретичне запитання з 1 ситуаційною задачею (кожне по 1 балу).

Теоретичні запитання, бали	Критерії оцінки
2	Розкрив теоретичне питання та розв'язав ситуаційну задачу
1	Розкрив теоретичне запитання не повністю або при розв'язанні ситуаційної задачі допустив значні помилки.
0	Не виконав і не розкрив зміст теоретичного питання або не розв'язав задачу правильно.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Матрикул вважається **зарахованим** у випадку, коли студент із повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки. Під час проведення практичної навички викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Матрикул вважається **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

Схвалено на засіданні кафедри управління та економіки
фармації з технологією ліків
„24” червня 2016 року, протокол № 15
Завідувач кафедри, професор

Т. А. Грошовий

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ІСПИТУ

Оцінка за іспит вираховується з врахуванням питомої ваги кількості балів, отриманих студентом за складання тестового контролю (75%) та питомої ваги кількості балів, отриманих студентом під час усної співбесіди з екзаменатором (25%).

Максимальна кількість балів за іспит, яку може набрати студент, становить 80.

Іспит вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Якщо студент не склав однієї із складових частин іспиту, він вважається таким, що не склав екзаменаційний підсумковий контроль у цілому. Студент перескладає лише ту частину, яку не склав.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів і переведення результатів засвоєння отриманих знань здійснюється за наступною шкалою:

Кількість правильних відповідей при складанні тестових завдань у ННВ незалежного тестування знань студентів	Кількість балів, що виставляється студенту
1-24	Не склав
25, 26	38
27	39
28	40
29	41
30	42
31	43
32	44
33	45
34	46
35	47
36	48
37	49
38	50
39	51
40	52
41	53
42	54
43	55
44	56
45	57
46	58
47	59
48	60

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З ЕКЗАМЕНАТОРОМ

Оцінювання знань студентів здійснюється шляхом виставлення балів залежно від правильності відповідей на питання з врахуванням повноти відповіді за наступною шкалою:

Оцінка правильності відповіді на питання з врахування повноти відповіді	Кількість балів, що виставляються студенту за відповідь на одне питання
Відсутність правильної відповіді на питання	0
Часткова відповідь на питання	1
Неповна відповідь на питання	2
Повна відповідь на питання	3

Шкала переведення:

Сумарна кількість балів, отриманих при відповіді на окремі питання	Кількість балів, що виставляються студенту
Відсутність правильних відповідей на жодне питання	Не склав
3	12
4	13
5	14
6	15
7	16
8	18
9	20

Мінімальна кількість балів, яку може отримати студент при усній співбесіді з екзаменатором – 12 балів, максимальна кількість балів – 20.

Схвалено на засіданні кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків „24” червня 2016 року, протокол № 15
Завідувач кафедри, професор

Т. А. Грошовий

19. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

Наказ МОЗ України від 16 березня 1993 року N 44 «Про організацію зберігання в аптечних закладах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення»

Основна література

- Батутіна А.П. Експертиза товарів: [Навчальний посібник.] / А.П.Батутіна, І.В. Ємченко.– К.: ЦУЛ, 2003. – 278 с.
- Бочкарев В.В. Возможности использования субстерилизующих доз ионизирующего излучения для получения стерильной продукции медицинского назначения /В.В. Бочкарев, Е.П. Павлов, В.Г. Хрущев и др. //Хим.-фармац. журн. – 1986. – Т. 20, №10. – С. 1260–1262.
- Васнецова О.А. Медицинское и фармацевтическое товароведение: [Практикум], -М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 704 с.
- Васнецова О.А. Медицинское и фармацевтическое товароведение: [Учебник для вузов], М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 605 с.
- ГОСТ 17768-90. Средства лекарственные. Упаковка, маркировка, транспортирование и хранение.
- Гридасов В.І. Фармацевтичне і медичне товарознавство: [Посіб. для студ. вищ. фармац. навч. закладів.] /В.І. Гридасов, Л.М. Оридорога, О.В. Винник. – Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2002. –160 с.
- Громовик Б.П. Медичне і фармацевтичне товарознавство: товари аптечного асортименту. Навч. пос. для фарм. фак-в ВМНЗ III-IVр.а: Рекомендовано ЦМК МОЗ. Нова книга, 2010. – 488 с.
- Дем'яненко В.Г. Медичне та фармацевтичне товарознавство : [практикум]: / В. Г. Дем'яненко, В. А. Афанасьєва, А. В. Проскочило, С. В. Бреусова ; за ред. В. Г. Дем'яненка. – К. : Медицина, 2010. – 293 с. : табл., іл.
- Дем'яненко В.Г. Медицинское и фармацевтическое товароведение. [Практикум] Ч.1 / под ред. проф. В.Г. Дем'яненко. -Х.: Изд-во НФаУ, 2008.--328. -с.
- Дем'яненко В.Г. Медицинское и фармацевтическое товароведение. [Практикум] Ч.2 / под ред. проф. В.Г. Дем'яненко. -Х.: Изд-во НФаУ, 2008.--309. -с.
- Дем'яненко В.Г. Медицинское и фармацевтическое товароведение: [Пособие]/ В.Г. Дем'яненко, Л.А. Карпенко. - Х.: Изд-во НФаУ, 2006.-Ч.1.-292 с
- Дем'яненко В.Г. Медицинское и фармацевтическое товароведение: [Пособие для студентов дневной и заочной форм обучения]/ В.Г. Дем'яненко, Л.А. Карпенко. - Х.: Изд-во НФаУ, 2007.-Ч.1.-322 с.
- Дем'яненко В.Г. Медицинское и фармацевтическое товароведение: [Пособие для студентов дневной и заочной форм обучения / В.Г. Дем'яненко, Л.А. Карпенко. - Х.: Изд-во НФаУ, 2008.-Ч.2.-170 с.
- Дем'яненко В.Г. Медицинское и фармацевтическое товароведение: [учебн. пособие] / В.Г. Дем'яненко, В.А. Афанасьєва, А.В. Проскочило, С.В. Бреусова; Под ред. проф. В.Г. Дем'яненко. — К.: ВСИ “Медицина”, 2010. — 296 с.
- Державна Фармакопея України. – 1-е вид. – Харків: Рирег, 2001. – 531 с.
- Дремова Н.Б. Медицинское и фармацевтическое товароведение: [Учебное пособие.] – Курск: КГМУ, 2005. – 520с.
- ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення.
- ДСТУ, ГОСТ, ГСТУ, ТУУ, АНД на медичні, фармацевтичні та парфумерно-косметичні вироби.
- Жиряева Е.В. Товароведение. – СПб.: Питер, 2003. – 416 с.

- Захаренко В.О. Матеріалознавство непродовольчих товарів: навчальний посібник /Харк. держ. університет харчування та торгівлі/. – Харків, 2005. – 246 с.
- Кабатов Ю.Ф. Медицинское товароведение. / Ю.Ф.Кабатов, Н.Е.Крендаль – М.: Медицина, 1984. – 384 с.
- Кортукоев Е.В. Основы материаловедения. / Е.В.Кортукоев, В.С.Воеводский, Ю.К.Павлов. – М.: Высш. шк., 1988. – С. 3–6.
- Марданлы С.Г. О правильном присвоении кода ТА ВЭД на изделия меdназначения. / С.Г. Марданлы, Э.А. Мамедов // Фармацевтические технологии и упаковка. -2011. -№1. –С.16-24.
- Медичне і фармацевтичне товарознавство : товари аптечного асортименту : навч. посібник для студ. вищ. фарм. навч. закл. і фарм. фак. ВМНЗ 3-4 рівн. акред. / Б. П. Громовик, Н. Б. Ярмо, І. Я. Городецька [та ін.] – Вінниця : Нова книга, 2011. – 496 с.
- Мозберг Р.К. Материаловедение. – М.; Высш. шк. 1991. –448 с.
- Наказ МОЗ України. – № 44 від 16 березня 1993. Про організацію зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення. –К., 1993. – 46 с.
- Національна стандартизація. Національні стандарти України. – К.: Держспожив-стандарт України, 2004. –65 с.
- Національна стандартизація. Національні стандарти України. – К.: Держспоживстандарт України, 2003. – 199 с.
- Національна стандартизація. Національні стандарти України. – Ч. 2. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 65 с.
- Николаева М.А. Товарная экспертиза: Учеб. для вузов. – М.: Деловая литература, 1998. – 282 с.
- Осипов В.Б. Радиационная стерилизация и ее место в ряде методов стерилизации лекарств / В.Б.Осипов, В.Л.Тальрозе, В.И. Трофимов. // Химия высоких энергий. – 1995.– Т. 19, №3. – С. 240–241.
- Оснач О.Ф. Товарознавство. [Навчальний посібник.] –Київ, 2004. –219 с.
- Павлов Е.П.Использование гамма-излучения для микробной деконтаминации лекарственных средств /Е.П.Павлов, З.Г. Тушов, И.И. Самойленко, Г.Я. Кивман и др. //Хим.-фармац. журн. – 1992. – Т. 26, №2, – С. 76–78.
- Прокопишин В.И Организация снабжения аптечных учреждений. – М.: Медицина, 1987. –С. 140–244.
- Проскочило А.В. Медичне та фармацевтичне товарознавство – питання якості медичних та фармацевтичних товарів. / А.В.Проскочило, Д.В.Дем'яненко, В.Г.Дем'яненко, С.В. Бреусова.// Товарознавчий вісник. Збірник наукових праць ЛНТУ. Редкол.: відп.ред. д.т.н., професор Байдакова Л.І. – Луцьк: ЛНТУ, 2011 р. вип.3. –С.234-242
- Проскочило А.В. Товарознавчі дослідження маркування лікарських препаратів. як складової їх якості. / А.В.Проскочило, Д.В.Дем'яненко, В.Г.Дем'яненко, С.В. Бреусова // Товарознавчий вісник . Збірник наукових праць ЛНТУ. Редкол.: відп.ред. д.т.н., професор Байдакова Л.І. – Луцьк: ЛНТУ, 2012 р. вип.5. –С.168-177
- Пучинина Т.Н. Медицинское и фармацевтическое товароведение / Т.Н. Пучинина, Н.Л. Костенко, И.А. Наркевич, С.Э. Умаров. -М. – 2003.
- Серженко Н.М. Офтальмологическая оптика. – М.: Медицина, 1991. –Ч.3. –141с.
- Сучасні проблеми тари та пакування споживчих товарів: [Матеріали науково- практична конференції]. -Х.: Вид-во НФаУ, 2009. -110 с.
- Тенцова А.И. Полимеры в фармации. / А.И.Тенцова, М.Т.Алюшин –М.: Медицина, 1985. – С. 7–243.

- Толстых П.И. Биологически активные перевязочные и хирургические шовные материалы / П.И. Толстых, В.К. Гостинцев, А.Д. Вирник, Б.Н. Арутюнян // Хирургия, – 1988. – №4. – С. 3–8.
  - Тютенков С.Л. Тара и упаковка готовых лекарственных форм. / С.Л. Тютенков, Н.А. Филиппин, Ж.И. Яковлева. – М.: Медицина, 1982. – 127 с.
  - Ульрих Райфенхойзер. Будущее за пластмассами! // Тара и упаковка. -2010. -№1. –С. 44-50.
  - Умаров С.З. Медицинское и фармацевтическое товароведение : учеб. для студентов мед. вузов/ С.З. Умаров, И.А. Наркевич, Н.Л. Костенко, Т.Н. Пучинина. - 2-е изд. - М. : ГЭОТАР-МЕД, 2004. - 367 с.
- Чечеткина Н.М. Экспертиза товаров./ Чечеткина Н.М., Путилина Т.И. –М.: Приор, 2000. – 272 с

Додаткова література

- Алексеева Н.С. Теоретические основы товароведения непродовольственных товаров./ Н.С. Алексеева, Ш.К. Ганцов, Г.И. Кутянин. – М.: Экономика, 1988. – 403с.
- Андриенко В.Н. Материаловедение товаров народного потребления. [Учеб. Пособие]/ В.Н. Андриенко, Ю.П. Литвиненко. – К.: Київ. торг.-екон. ін-т., 1990. – 95с.
- Асептика и антисептика: [Справочник] /Под ред. О.Кудинова. – Ростов н/Д:
- Башура Г.С. Технология лекарственных аэрозольных форм /Г.С. Башура, Ю.А. Кошелев, А.А. Лремчук и др. // -Бийск, 1997. – 352 с.
- Боголюбов В.М. Общая физиотерапия: [Учебник. – 2-е изд., перераб.] / В.М. Боголюбов, Г.Н. Пономаренко – М.: Спб.: СЛП, 1997. – 480 с.
- Бублевский И.М. Использование полимерного сырья для изготовления транспортной тары. / И.М. Бублевский, Е.А. Ускова – Кишинев, 1989. –297 с.
- Бурова М. Товароведение непродовольственных товаров. – М.: «Издательство ПРИОР», 1991. –160 с.
- Гильмутуннов Н.Г. Промышленный метод рациональной стерилизации кетгута с атравматическими иглами в полимерной упаковке //Хим.-фармац. журн., 1985.– Т.19. – №5. –С. 618–620.
- Гризодуб А.И. К проблеме создания национальной системы стандартизации лекарственных средств / А.И. Гризодуб, В.П. Георгиевский //Фармаком. –1995. –№7. –С. 5–6.
- Громовик Б.П. Принципы товароведческого анализа аппаратов для изменения артериального давления и фармацевтической опеки при их реализации /Б.П. Громовик, Н.Б. Ярко, Н.В. Галайко, О.В. Садовник, А.А. Кухар и Ю.В. Иваськевич //Провизор. – №15. – 2005. –С. 7–11.
- Друговіна О.А. Дослідження аспектів кольорового оформлення тари та упаковки для продукції вітчизняної фармацевтичної промисловості / О.А. Друговіна, В.М. Толочко //Вісник фармації. – 2001 . – №4 (28). – С. 69–72.
- Закон Украины «О защите прав потребителей» от 12 мая 1991 г. № 1023 – XII.
- Иващенко В.К. Полимерная потребительская тара. – Киев: Техника, 1977. – 136 с.
- Клячкин Л.М. Физиотерапия./ Л.М. Клячкин, М.Н. Виноградова – М.: Медицина, 1995. – 240 с.
- Низкоинтенсивная лазеротерапия: Сб. трудов /Под ред. С.В. Москвина и В.А. Буйлина. – М., 2002.
- Платэ Н.А. Физиологически активные полимеры./ Н.А. Платэ, А.Е. Васильев. – М.: Химия, 1986. –294 с.
- Полимерная тара и упаковка /Под ред. С.Г. Гнеля. – М.: Химия, 1980. –272с.

- Полимерные пленочные материалы /Под ред. В.Е. Гуля. – М.: Химия, 1976. – 258 с.
- Портнов Ф.Г. Электропунктурная рефлексотерапия. – Рига: Зинатне, 1987.
- Постановление Кабинета Министров Украины от 08.02.95 г. № 108 «О порядке занятия торговой деятельностью и правила торгового обслуживания населения».
- Современная упаковка. – 1991 . – Сентябрь. – С. 14–15.
- Соломенко М.Г.Тара из полимерных материалов / М.Г.Соломенко, В.Л. Шредер. –М.: Химия, 1990. –398 с.
- Справочник товароведа. Непродовольственные товары: в 3-х томах. – М.: Экономика, 1998.
- Тара и упаковка. – 1991. –№4. – С. 18–19.
- Тара и упаковка. – 1995. – №2. – С. 52–53.
- Толстых П.И. Новые перевязочные средства на основе природных и синтетических волокнистых материалов с ферментативным и антимикробным действием / П.И. Толстых, Б.Д. Арутюнян, А.Х. Мухтаров к др. //Эксперим. и клинич. медицина. – 1990 – Т.30, №1. – С. 16–21.
- Фармацевтические технологии и упаковка. – 2007. – №12 (160). – С. 9–76.
- Фармацевтические технологии и упаковка. – 2007. – №5 (153). – С. 26–50.

Интернет-ресурси

- http://farmacija.ucoz.ru/ld/0/62_aPx.pdf
- <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/323/farmaceutichne-i-medichne-tovaroznavstvo>
- <http://ukrbukva.net/page,3,24884-Medicinskoe-i-farmaceuticheskoe-tovarovedenie.html>
- <http://biblio.knutd.com.ua>

ПРИМІТКА: У перелік навчально-методичної літератури необхідно включити електронні ресурси, а також науково-методичні праці викладачів кафедри (університету), які оформлені згідно вимог щодо оформлення бібліографічного опису у списку джерел літератури (форма 23).

Робоча навчальна програма з дисципліни базується на основі типової програми з дисципліни, затвердженої Міністерством охорони здоров'я України. При складанні робочої навчальної програми з дисципліни слід враховувати зміст Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України».

Робоча навчальна програма з дисципліни обов'язково зберігається у номенклатурі справ кафедри із присвоєнням йому відповідного індексу (**папка ... / ... – 11**). Типова програма з дисципліни, затверджена Міністерством охорони здоров'я України, обов'язково зберігається у номенклатурі справ кафедри (**папка ... / ... – 10**).